

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΑΠΟΦΑΣΗ

172/2014

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 27^η Μαΐου του έτους δύο χιλιάδες δέκα τέσσερα (2014) ημέρα Τρίτη και ώρα 10.00 π.μ. και επί της οδού Κηφισίας 7 (5^{ος} όροφος) στους Αμπελοκήπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Πρόεδρος :** Ράϊκος Δημήτριος,
Αντιπρόεδρος : Μπουσουλέγκα Χριστίνα
2. Μέλη : Καραμανλής Ευάγγελος
Κουλούρη Ιωάννα
Λουρίκας Δημήτριος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Στυλιανή Τσιάβου

Εισηγητής: Γεώργιος Ταρασίδης, Μηχανικός/Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ

Ερώτημα: Το υπ' αρ. πρωτ. 145252/οικ 4647/11.04.2014 αίτημα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. και τα συνημμένα σε αυτό στοιχεία, τα οποία παρελήφθησαν από την Αρχή την 15.04.2014 (αριθ. πρωτ. εισερχ. της Αρχής 1783/15.04.2014), όπως αυτό συμπληρώθηκε κατόπιν σχετικού αιτήματος της Αρχής με το υπ' αρ. πρωτ. 168440/5469/08.05.2014 έγγραφο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (αρ. πρωτ. εισερχ. της Αρχής 2114/12.05.2014).

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης για προσφυγή της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στη διαδικασία διαπραγμάτευσης του άρθρου 25 παρ. 1 εδ. γ' του ΠΔ 60/2007 χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για τη σύναψη της σύμβασης “Εκκαθάριση Ν/Π- Υ/Χ (Χαρακτηρισμός Υ/Χ)”, προϋπολογισμού 36.111,20€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

1. Με το υπ' αρ. πρωτ. 145252/οικ 4647/11.04.2014 αίτημα, το οποίο παρελήφθη από την Αρχή την 15.04.2014 (αριθ. πρωτ. 1783/15.04.2014), όπως αυτό συμπληρώθηκε με το υπ' αρ. Πρωτ. 168440/5469/08.05.2014 έγγραφο, το οποίο παρελήφθη από την Αρχή την 12.05.2014 (αριθ. πρωτ. 2114/12.05.2014), η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.), για τη σύναψη σύμβασης εκτέλεσης εργασιών εκκαθάρισης από πολεμικό υλικό στο χώρο του έργου “Κατασκευή της γέφυρας Αξιού στην οδό Ανατολικού – Βραχιάς” με προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού με τίτλο “Εκκαθάριση Ν/Π-Υ/Χ (Χαρακτηρισμός Υ/Χ)”, προεκτιμώμενης αμοιβής 36.111,20€ (χωρίς ΦΠΑ).

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αιτείται τη σύναψη της εν λόγω σύμβασης κατ' εφαρμογή των άρθρων 28 και 125 παρ. γ. του Ν. 3669/2008, όπως ισχύει, με Ανάδοχο το Τάγμα Εκκαθαρίσεως Ναρκοπεδίων Ξηράς (ΤΕΝΞ) του Γενικού Επιτελείου Στρατού (ΓΕΣ), για το λόγο ότι είναι ο μοναδικός φορέας του Ελληνικού Δημοσίου με την απαιτούμενη τεχνογνωσία και αρμοδιότητα για την εκτέλεση εργασιών ναρκαλιείας. Ως βάση για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, στο σχετικό αίτημα της η ΕΥΔΕ επικαλείται ρητά το άρθρο 25 παρ. 1 περ. γ του Π.Δ 60/2007 [κατεπίγον], ενώ επίσης συνάγεται η επίκληση του άρθρου 25 παρ. 1 περ. β [αποκλειστικότητα]. Συγκεκριμένα επικαλείται κατεπίγουσα ανάγκη σύναψης σύμβασης για την εκτέλεση εργασιών με αντικείμενο την “Εκκαθάριση Ν/Π- Υ/Χ (Χαρακτηρισμός Υ/Χ)”, οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα για την ενδιαφερόμενη αναθέτουσα αρχή. Περαιτέρω επικαλείται ότι το Τάγμα Εκκαθαρίσεως Ναρκοπεδίων Ξηράς του Γενικού Επιτελείου Στρατού (ΤΕΝΞ), είναι ο μοναδικός φορέας του Ελληνικού Δημοσίου με την απαιτούμενη τεχνογνωσία και αρμοδιότητα για την εκτέλεση εργασιών ναρκαλιείας, και ως εκ τούτου ζητά τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής, προκειμένου να προβεί στην υπογραφή σύμβασης με αυτό.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

2. Από τα αναφερόμενα στο κρινόμενο αίτημα και στα συνυποβληθέντα αρχικά και συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία προκύπτουν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

2.1 Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας προκήρυξε δημόσιο διεθνή διαγωνισμό για την ανάδειξη αναδόχου για την κατασκευή του έργου “Κατασκευή της γέφυρας Αξιού στην οδό Ανατολικού – Βραχιάς” προϋπολογισθείσας δαπάνης 2.824.000,00 ευρώ (με αναθεώρηση και ΦΠΑ) και χρονικής διάρκειας 1000 ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της σύμβασης (η οποία στην παρούσα φάση έχει παραταθεί με σχετική απόφαση μέχρι τις 31.12.2014). Κατόπιν προσυμβατικού ελέγχου διενεργηθέντα από το Ελεγκτικό Συνέδριο, υπογράφηκε, στις 06.04.2011, η σύμβαση κατασκευής του έργου προϋπολογισμού 1.665.440,75€ συμπεριλαμβανομένου του νομίμου ΦΠΑ, με την εργοληπτική εταιρεία ΑΚΜΗ Α.Τ.Ε.

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου και συγκεκριμένα στις 18.06.2012, όπως αναφέρεται στο με αρ. πρωτ. 224686/οικ6545/19-6-2012 έγγραφο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας προς το Αστυνομικό Τμήμα Χαλάστρας, βρέθηκε βλήμα κατά τη διάρκεια των εργασιών εκσκαφής στην περιοχή του Αξιού από την πλευρά του Ανατολικού και οι εργασίες εκσκαφών διακόπηκαν.

2.2. Στις 20.06.2012 αποστέλλεται αίτημα της αναθέτουσας αρχής με αρ. πρωτ. 226305/οικ6609/20-6-2012 προς το Στρατό για περαιτέρω έρευνα. Στις 26.07.2012 μετά από διενεργηθείσα έρευνα, η αρμόδια 10η Μ/Π Ταξιαρχία Πεζικού με το έγγραφο με αρ. πρωτ. Φ255.4/13/4146/ Σ. 1695/ 26.07.2012 ενημερώνει όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για τον χαρακτηρισμό της περιοχής του έργου ως Υ/Χ (Υποπτος Χώρος).

Περαιτέρω στο ίδιο έγγραφο αναφέρονται τα ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας που θα ληφθούν και συγκεκριμένα στη σήμανση του χώρου με πινακίδες σήμανσεως και την περιφράξή του με ακιδωτό συρματοπλέγμα μήκους 600 μ., στον περιοδικό (ανά μήνα) έλεγχο της πληρότητας των ενδεικτικών πινακίδων από το στρατό μέχρι πλήρους εκκαθάρισεως του χώρου, την ενημέρωση των κατοίκων της περιοχής από το Αστυνομικό Τμήμα Χαλάστρας για την απαγόρευση προσέγγισης του ύποπτου χώρου και τέλος την ενημέρωση των κατοίκων της περιοχής και ιδιαίτερος του αγροτικού πληθυσμού που μεταβαίνει στο σημείο για υδροληψία από το δήμο Δέλτα για την επικινδυνότητα του χώρου.

2.3. Στις 02.08.2012 το Τάγμα Εκκαθαρίσεως Ναρκοπεδίων Ξηράς (ΤΕΝΞ) με το υπ' αριθμ. Φ.059.2/12/2813/Σ.604/02.08.2012 έγγραφο απέστειλε προς την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σχετική κοστολόγηση των απαιτούμενων εργασιών της Ομάδας Ναρκαλιείας προϋπολογισμού ύψους 36.111,20€, με προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα 40 εργάσιμων ημερών, καθώς και αντίστοιχο σχέδιο σύμβασης με όρο προκαταβολής του μισού του προεκτιμώμενου κόστους πριν την έναρξη των εργασιών.

2.4. Στη συνέχεια η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης (Δ.Τ.Ε.Π.Ε.Θ) προέβη:

α) Στην αίτηση με αρ. πρωτ. 308280/οικ10168/24.08.2012 για έκδοση απόφασης ανάληψης δαπάνης «Εκκαθάριση Ν/Π-Υ/Χ (Χαρακτηρισμός Υ/Χ)" και

β) Στην εισήγηση με αρ. πρωτ. 308670/10180/27.08.2012 προς την Οικονομική Επιτροπή για έγκριση υπογραφής σύμβασης ύψους 36.111,20 ευρώ με τίτλο «Εκκαθάριση Ν/Π-Υ/Χ (Χαρακτηρισμός Υ/Χ)».

2.5. Η Οικονομική Επιτροπή με την με αρ. 985/27.08.2012 Απόφαση της, αποφάσισε να εισηγηθεί στη Μητροπολιτική Επιτροπή της ΠΚΜ για έγκριση υπογραφής της ως άνω σύμβασης.

2.6. Η Μητροπολιτική Επιτροπή της ΠΚΜ με την με αρ. 105/31.08.2012 Απόφαση της, αποφάσισε να εγκρίνει την υπογραφή σύμβασης ύψους 36.111,20 ευρώ μεταξύ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και του Γενικού Επιτελείου Στρατού με τίτλο «Εκκαθάριση Ν/Π-Υ/Χ (Χαρακτηρισμός Υ/Χ)».

Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας- Θράκης προέβη σε έλεγχο νομιμότητας της ως άνω απόφασης και ανακοίνωσε το νόμιμο της λήψης της με την με υπ' αριθ. 70532/05.09.2012 απόφασή της.

2.7. Στις 09.11.2012 η Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου με το αρ. πρωτ. 12438/09.11.2012 έγγραφο της επέστρεψε τα δικαιολογητικά πληρωμής προκαταβολής του μισού του προεκτιμώμενου κόστους, στην Δ/ση Οικονομικού της ΠΚΜ ζητώντας ταυτόχρονα να της γνωστοποιηθεί «η σχετική νομοθεσία από την οποία προβλέπεται η συγκεκριμένη δαπάνη...».

Στη συνέχεια κατά δήλωση της Αναθέτουσας Αρχής, «έλαβαν χώρα προφορικές συνεννοήσεις με την Υ.Δ.Ε, και κατέληξαν ότι για την επίλυση του προβλήματος της πληρωμής της «Εκκαθάριση

Ν/Π-Υ/Χ (Χαρακτηρισμός Υ/Χ)» (αμοιβή στρατού) αλλά και του κόστους των απαραίτητων-συμπληρωματικών εργασιών που θα εκτελέσει η ανάδοχος εταιρεία «ΑΚΜΗ ΑΤΕ» για την έρευνα - εκκαθάριση, θα έπρεπε να συνταχθεί Συμπληρωματική Σύμβαση».

2.8. Η Συμπληρωματική Σύμβαση, περιελάμβανε την «Αμοιβή Στρατού» ποσού 40.256,98€=(1,11*36.211,20€) προσαυξημένου κατ'εκτίμηση της αναθέτουσας αρχής κατά 11% περίπου, σε σχέση με την προκοστολόγηση, για κάλυψη ενδεχόμενης υπέρβασης των 40 εργάσιμων ημερών και τις αναγκαίες -συμπληρωματικές εργασίες που θα προέκυπταν από την έρευνα - εκκαθάριση του Ύποπτου Χώρου και θα εκτελούνταν απολογιστικά, από τον Ανάδοχο, ύψους 119.302,27€.

Η Συμπληρωματική Σύμβαση συνολικού ύψους 159.559.25€ αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

1	ΑΜΟΙΒΗ ΣΤΡΑΤΟΥ	1	40.265,98
2	ΕΛΑΦΡΥΣ ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ	40ημ 280,00	11.200,00
3	ΒΑΡΥΣ ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ	40ημ 413,00	16.520,00
4	ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ	40ημ 291,00	11.640,00
5	ΦΟΡΤΩΤΗΣ	40ημ 422,00	16.880,00
6	ΑΝΤΛΗΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ	40ημ 145,00	5.800,00
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ			102.305,98
Γ.Ε & Ο.Ε 18% Απολογιστικών με έκπτωση			10.496,59
ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΙΙΙ			112.802,57
ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ (ΣΣ) (15%)			16.920,39
ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ			
ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΙV			129.722,96
ΦΠΑ		23,00%	29.836,28
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΦΠΑ			159.559,25

Ακολούθησε η αποστολή της συμπληρωματικής σύμβασης ύψους 159.559,25€ στο Ελεγκτικό Συνέδριο στις 30.12.2013, ώστε να ελεγχθεί ως προς την νομιμότητα της.

2.9 Με την υπ αρ 23/2014 Πράξη, το Ε' Κλιμάκιο του Ε.Σ. αποφάνθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου της Συμπληρωματικής Σύμβασης λόγω της μη ορθής σύνταξης του προϋπολογισμού αυτής και κατ' επέκταση του σχετικού ΑΠΕ. Συγκεκριμένα το Κλιμάκιο έκρινε ότι στον ελεγχόμενο 2° ΑΠΕ, μη νομίμως συμπεριλαμβάνεται το κόστος της συμπληρωματικής σύμβασης ποσού 40,256,98 ευρώ με την αιτιολογία «ΑΜΟΙΒΗ ΣΤΡΑΤΟΥ» διότι η σχετική δαπάνη δεν αντικατοπτρίζει εργασίες που πρόκειται να εκτελέσει ο ανάδοχος του έργου στο πλαίσιο της συμπληρωματικής σύμβασης, αλλά αποτελούν την αποζημίωση του Τάγματος Εκκαθάρισης Ναρκοπεδίου Ξηράς για τις εργασίες έρευνας και εκκαθάρισης από την ύπαρξη πυρομαχικών του χώρου εκτέλεσης των εργασιών. Το Κλιμάκιο περαιτέρω έκρινε ότι για το λόγο αυτό προβλέπεται η σύναψη άλλης σύμβασης μεταξύ της Προϊσταμένης Αρχής και του Γενικού Επιτελείου Στρατού, δυνάμει της οποίας το ΤΕΝΞ θα αναλάβει έναντι τον ανωτέρω ανταλλάγματος την έρευνα και εκκαθάριση της περιοχής...»

2.10. Κατόπιν των ανωτέρω, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αποφάσισε να προβεί σε διαχωρισμό των αναγκαίων δαπανών:

α) με τη σύνταξη νέας συμπληρωματικής σύμβασης ύψους 96.760,00€ που περιλαμβάνει το κόστος των απαραίτητων-συμπληρωματικών απολογιστικών εργασιών που θα προκύψουν από την έρευνα - εκκαθάριση του Υποπτου Χώρου από τον ανάδοχο, όπως αναλύεται στον παρακάτω πίνακα

1	ΕΛΑΦΡΥΣ ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ	40ημ	280,00	11.200,00
2	ΒΑΡΥΣ ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ	40ημ	413,00	16.520,00
3	ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ	40ημ	291,00	11.640,00
4	ΦΟΡΤΩΤΗΣ	40ημ	422,00	16.880,00
5	ΑΝΤΛΗΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ	40ημ	145,00	5.800,00
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ				62.040,00
Γ.Ε & Ο.Ε 18% Απολογιστικών με έκπτωση				6.365,30
ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΙΙΙ				68.405,30
ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ (ΣΣ) (15%)				10.260,80
ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ				
ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΙV				78.666,10
ΦΠΑ			23,00%	18.093,90
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΦΠΑ				96.760,00

και β) την προσφυγή στη «Διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού» που αφορά την ΑΜΟΙΒΗ ΣΤΡΑΤΟΥ για το προεκτιμώμενο ποσό των 40.256,98 € [δηλ. προσαυξημένου κατ'εκτίμηση της αναθέτουσας αρχής κατά 11% περίπου, σε σχέση με την προκοστολόγηση των 36.111,20€ που διενεργήθηκε από το Τάγμα Εκκαθαρίσεως Ναρκοπεδίων Ξηράς (ΤΕΝΞ) και που αποτέλεσε τη βάση για τη λήψη των προσκομισθέντων αποφάσεων των αρμόδιων γνωμοδοτικών και αποφασιστικών οργάνων της Αναθέτουσας Αρχής για την υπογραφή της σύμβασης αυτής].

2.11. Ενόψει των ανωτέρω, σύμφωνα με την Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης (Δ.Τ.Ε.Π.Ε.Θ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, συντρέχει κατεπείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα, τα οποία δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα της Αναθέτουσας, συνεπεία των οποίων δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές και κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, η οποία καθιστά αναγκαία την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης για την «Εκκαθάριση Ν/Π-Υ/Χ (Χαρακτηρισμός Υ/Χ)» με προεκτιμώμενη δαπάνη 40.256,98€.

3. Κατόπιν των ανωτέρω, η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης (Δ.Τ.Ε.Π.Ε.Θ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης για την υπογραφή σύμβασης, χωρίς δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, με αντικείμενο την εκτέλεση των εργασιών: «Εκκαθάριση Ν/Π-Υ/Χ (Χαρακτηρισμός Υ/Χ).» και συγκεκριμένα την έρευνα - εκκαθάριση από πολεμικό υλικό που πιθανόν να ανευρεθεί στο χώρο που εκτελείται το έργο «Κατασκευή της γέφυρας Αξιού στην οδό Ανατολικού-Βραχιάς» και συγκεκριμένα σε μια έκταση 4.000,00 τ.μ, η οποία βρίσκεται στην ανατολική και δυτική όχθη του ποταμού Αξιού και

απαιτείται να πραγματοποιηθούν εκσκαφές σε ζώνες των 40εκ. μέχρι το βάθος των 5,50 μ. όπως προβλέπει η μελέτη κατασκευής των κεφαλόδεσμων της γέφυρας. Σημειώνεται ότι η αιτούμενη δαπάνη αφορά στο ποσό των 40.256,98 € (δηλ. προσαυξημένου -κατ'εκτίμηση της αναθέτουσας αρχής- κατά 11% περίπου σε σχέση με την προκοστολόγηση των 36.111,20€ που διενεργήθηκε από το Τάγμα Εκκαθαρίσεως Ναρκοπεδίων Ξηράς (ΤΕΝΞ) και που αποτέλεσε τη βάση για τη λήψη των προσκομισθέντων αποφάσεων των αρμόδιων γνωμοδοτικών και αποφασιστικών οργάνων της Αναθέτουσας Αρχής για την υπογραφή της σύμβασης αυτής).

II. Νομικό πλαίσιο

4. Το άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, ορίζει τα ακόλουθα:

«δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων [...]».

5. Η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του Π.Δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...» ορίζει:

«Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: α) 137.000 ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο iii), που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. [...] β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, είτε ii) από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο Παράρτημα IV και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αφορούν προϊόντα τα οποία δεν καλύπτει το Παράρτημα V, είτε iii) από οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή και έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες της κατηγορίας 8 του Παραρτήματος II Α, υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών της κατηγορίας 5 των οποίων οι θέσεις στο CPV είναι αντίστοιχες με τους αριθμούς αναφοράς CPC 7524, 7525 και 7526, ή/και υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα II Β.»

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του αριθ. 1336/2013 Κανονισμού της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2013 για την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, το ως άνω ποσό αναπροσαρμόστηκε στις 134.000 ευρώ και 207.000 ευρώ αντίστοιχα.

6. Το άρθρο 8 παρ. 1, 2, 3,5 και 7 του ίδιου Π.Δ. ορίζει τα ακόλουθα:

“1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό

αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσης όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης [...]

2. Η αποτίμηση πρέπει να ισχύει κατά το χρόνο αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2 ή, στις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται μια τέτοια προκήρυξη, κατά το χρονικό σημείο έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης.

3. Κανένα σχέδιο έργου και καμία σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να καταταμηθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος.

5. α) Όταν ένα σχεδιαζόμενο έργο ή ένα σχέδιο αγοράς υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος.

7. Όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών που έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης:

α) είτε η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου, οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς τις ποσότητες ή την αξία τους κατά τους δώδεκα (12) μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης.

β) είτε η εκτιμώμενη συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνήφθησαν κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παράδοσης ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες.

Η επιλογή της μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης δεν επιτρέπεται να γίνεται προς το σκοπό αποφυγής της εφαρμογής του παρόντος.....". [...]

7. Στη διάταξη του άρθρου 25 του ιδίου Π.Δ. [με τίτλο “Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού (άρθρο 31 οδηγίας 2004/18/ΕΚ)”] προβλέπεται ότι:

«Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: α) [...] β) εάν, για λόγους τεχνικούς, καλλιτεχνικούς ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί μόνο σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού που αναφέρονται στο άρθρο 24. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη. [...].

III. Νομική Εκτίμηση

8. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

9. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών δέον όπως διερευνηθεί δεδομένου του συνολικού προϋπολογισμού του διαγωνισμού (36.111,20 € προ Φ.Π.Α. σύμφωνα με την προκοστολόγηση που διενεργήθηκε από το Τάγμα Εκκαθάρισεως Ναρκοπεδίων Ξηράς (ΤΕΝΞ) ή 40.256,98 € προ Φ.Π.Α. ήτοι του προκοστολογημένου ως άνω ποσού προσαυξημένου κατά 11% περίπου κατ'εκτίμηση της αναθέτουσας αρχής), εάν συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ'άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ υποπερίπτωση δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

10. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις συνάγεται σαφώς ότι η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ επιλαμβάνεται των περιπτώσεων προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 3 του Π.Δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του Π.Δ. 60/2007, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν λόγω της εκτιμώμενης αξίας και του αντικειμένου τους στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων.

11. Προκειμένου να διαπιστωθεί η, κατά τα ως άνω, αρμοδιότητα της Αρχής, εξετάζεται κατωτέρω η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 6 του Π.Δ.60/2007, σε συνδυασμό με τον τρόπο υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 του ίδιου Π.Δ.

Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου και τα διαλαμβανόμενα στα ως άνω έγγραφα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, προκύπτουν, τα κάτωθι:

α) Η εκτέλεση των εργασιών: «Εκκαθάριση Ν/Π-Υ/Χ (Χαρακτηρισμός Υ/Χ)» αφορούν στην έρευνα - εκκαθάριση από πολεμικό υλικό που πιθανόν να ανευρεθούν στο χώρο που εκτελείται το έργο «Κατασκευή της γέφυρας Αξιού στην οδό Ανατολικού-Βραχιάς» και συγκεκριμένα σε μια έκταση 4.000,00 τ.μ, η οποία βρίσκεται στην ανατολική και δυτική όχθη του ποταμού Αξιού και απαιτείται να πραγματοποιηθούν εκσκαφές σε ζώνες των 40εκ. μέχρι το βάθος των 5,50 μ. όπως προβλέπει η μελέτη κατασκευής των κεφαλόδεσμων της γέφυρας.

β) Η αιτούμενη δαπάνη αφορά στο ποσό των 40.256,98 € [δηλ. προσαυξημένου κατά 11% περίπου -κατ'εκτίμηση της αναθέτουσας αρχής- σε σχέση με την προκοστολόγηση των 36.111,20€ προ ΦΠΑ που διενεργήθηκε από το Τάγμα Εκκαθαρίσεως Ναρκοπεδίων Ξηράς (ΤΕΝΞ)].

γ) Σύμφωνα με το υπ' αρ. πρωτ. 168440/5469/08.05.2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας περί συμπλήρωσης του φακέλου, το οποίο παρελήφθη από την Αρχή την 12.05.2014 (αριθ. πρωτ. 2114/12.05.2014), διευκρινίστηκε ότι «δεν υπάρχουν συμβάσεις ιδίου τύπου που να έχει συνάψει ή πρόκειται να συνάψει η Υπηρεσία μας κατά το έτος 2013 και 2014».

12. Όπως διαπιστώνεται από τα παραπάνω, τα ανωτέρω ποσά υπολείπονται του προβλεπομένου από το Π.Δ. 60/2007 κατώτατου χρηματικού ορίου, όπως αυτό υπολογίζεται βάσει των άρθρων 6 και 8 αυτού.

13. Κατά συνέπεια από την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στις προαναφερόμενες διατάξεις διαπιστώνεται ότι δε συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για τη διατύπωση σύμφωνης γνώμης για την αιτούμενη ανάθεση σύμβασης και η πραγματοποίηση της εναπόκειται στην αποκλειστική ευθύνη της αναθέτουσας αρχής.

IV. Συμπέρασμα

14. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις εφαρμοστέες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ ομόφωνα αποφασίζει:

Την μη εξέταση του αιτήματος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, δεδομένης της διαπίστωσης έλλειψης αρμοδιότητας έκδοσης σχετικής γνώμης, καθότι η σύμβαση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Π.Δ. 60/2007, λόγω της εκτιμώμενης αξίας της.

Αθήνα, 27 Μαΐου 2014

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Ράικος